

Περιεχόμενα

Γενικά Σχόλια	3
Έκτακτα Εργασιακά μέτρα από την πλευρά του Εργοδότη	3
Έκτακτα μέτρα για Εργαζόμενους.....	4
Ελεύθεροι Επαγγελματίες	6
Μέτρα για την ενίσχυση των Επιχειρήσεων	7
Δηλώσεις Αναστολής Δραστηριοτήτων Εργοδοτών	9
Επιστροφές οφειλών από Δημόσιο Τομέα.....	9
Τραπεζικό Σύστημα	10
Διατάξεις αναφορικά με το ΦΠΑ	10
Σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο	11
Συμπέρασμα.....	11
Παράρτημα Α (Επιλέξιμοι ΚΑΔ επιχειρήσεων).....	13

PKF Συμβουλευτική

Λ. Κηφισίας 124
115 26 - Αθήνα
Τηλ.: 210.74.80.600

Επιμέλεια
Κυπραίος Γιώργος
Senior Accountant
Κιν.: 6977.455.413
E-mail: g.kipraios@pkf.com.gr

Γενικά Σχόλια

Σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα δημοσιευμένα στοιχεία που έχουμε από ΠΝΠ, σχετικές εγκυκλίους και Δελτία Τύπου, κρίναμε σκόπιμο να συντάξουμε το παρόν ενημερωτικό και να παραθέσουμε τους βασικούς άξονες υλοποίησης των μέτρων, για την παροχή στήριξης προς όλους του πολίτες και τις επιχειρήσεις που πλήττονται άμεσα ή έμμεσα από τις επιπτώσεις του Παγκόσμιου φαινομένου εξάπλωσης της νόσου Covid-19.

Στόχος μας είναι, όχι μόνο να απαριθμήσουμε τη δέσμη των μέτρων που θα ληφθούν το επόμενο διάστημα, αλλά να προσπαθήσουμε να αναδείξουμε τις λεπτομέρειες που προκύπτουν από τις ουκ ολίγες εξαγγελίες.

Με μπλε χρώμα έχουν συμπληρωθεί όλες οι προσθήκες και διευκρινήσεις.

Έκτακτα Εργασιακά μέτρα από την πλευρά του Εργοδότη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχουν ληφθεί τα παρακάτω έκτακτα μέτρα, ώστε να περιοριστεί η επέκταση του φαινομένου. Συγκεκριμένα:

- Ο εργοδότης δύναται, με απόφασή του, να καθορίζει ότι η εργασία που παρέχεται από τον εργαζόμενο μπορεί να πραγματοποιηθεί και μέσω του συστήματος της **εξ αποστάσεως εργασίας**. Υπό προϋποθέσεις, και για επιχειρήσεις που **πλήττονται βάσει ΚΑΔ**, ο εργοδότης δύναται να αιτηθεί πρόσκαιρη **Τηλεργασία** και από εργαζόμενους των οποίων έχει αναστείλει την σύμβαση εργασίας τους προσωρινά. Η παρούσα απόφαση μπορεί να παρατείνεται για όσο διάστημα κριθεί αναγκαία και μόνο για το 10% του προσωπικού που τελεί σε αναστολή.
- Αναστέλλεται η υποχρέωση του εργοδότη να καταχωρεί στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου, συμπεριλαμβανομένης και της υπερωριακής απασχόλησης. Για όσο χρόνο εφαρμόζεται το μέτρο, ο εργοδότης υποχρεούται να γνωστοποιήσει, συγκεντρωτικά, κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου προηγούμενου μήνα, **κατά το πρώτο δεκαήμερο του επόμενου**.
- Στο πλαίσιο των **έκτακτων και προσωρινών μέτρων** στην αγορά εργασίας (φαίνεται ότι αφορά το πλήθος των επιχειρήσεων), ο εργοδότης δύναται, να ορίζει προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας της επιχείρησης – Άρθρο 9 ΠΝΠ/20.03.2020.
- Η παρούσα μπορεί να εφαρμοστεί για έξι (6) μήνες με δυνατότητα παράτασης, εφόσον δεν έχουν βελτιωθεί οι σημερινές συνθήκες, ενώ παράλληλα υπάρχουν και οι κάτωθι περιορισμοί:
  - α) Κάθε εργαζόμενος μπορεί να απασχολείται **κατ' ελάχιστο** δύο (2) εβδομάδες με περίοδο αναφοράς τον μήνα, συνεχόμενα ή διακεκομμένα,
  - β) Ο ανωτέρω τρόπος οργάνωσης της εργασίας γίνεται ανά εβδομάδα και εντάσσεται σε αυτόν τουλάχιστον το **50%** του προσωπικού της επιχείρησης,

γ) Εργοδότης που θα εφαρμόσει αυτόν τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας **υποχρεούται** να μην προβεί σε μειώσεις προσωπικού **με καταγγελία των συμβάσεων** εργασίας.

- Για ομίλους επιχειρήσεων, ο εργοδότης του οποίου η επιχειρηματική δραστηριότητα πλήττεται σημαντικά ή τελεί υπό απαγόρευση της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του με βάση τις κείμενες κανονιστικές πράξεις, **δύνεται** να μεταφέρει προσωπικό από επιχείρηση του ομίλου σε επιχείρηση του ίδιου ομίλου, κατόπιν σχετικής μεταξύ τους συμφωνίας.

*Οι επιχειρήσεις του ομίλου που θα εφαρμόσουν τα οριζόμενα υποχρεούνται να διατηρήσουν, συνολικά, τον ίδιο αριθμό εργαζομένων που απασχολούνταν πριν από τη μεταφορά.

- **Μονομερώς**, και μόνο για τους εργοδότες που πλήττονται βάσει ανακοινωθέντων ΚΑΔ, δίνεται η δυνατότητα υπαγωγής **μέρους** ή όλων των εργαζομένων τους σε καθεστώς αναστολής της σύμβασης εργασίας τους, **για 45 ημέρες** (Α.2 άρθρο 1 παρ.1./12998/232/23.3.2020).

Στο **Παράρτημα Α επισυνάπτονται αναλυτικά οι ΚΑΔ των επιχειρήσεων που πλήττονται άμεσα, όπως αυτοί δημοσιεύτηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.*

Η παρούσα μπορεί να εφαρμοστεί για έναν μήνα με δυνατότητα παράτασης, εφόσον δεν έχουν βελτιωθεί οι σημερινές συνθήκες. **Σημαντική διευκρίνηση αφορά ότι, το μέτρο μπορεί να εφαρμοστεί **παράλληλα** με αυτό του προσωπικού ασφαλούς λειτουργίας και μεταφοράς προσωπικού μεταξύ ιδίων ομίλων (Α2. άρθρο 1 παρ.3/12998/232/23.3.2020).*

- Ο εργοδότης υποχρεούται να δηλώσει τους εργαζόμενους που τελούν σε αναστολή συμβάσεων εργασίας τους στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ και να το γνωστοποιήσει και στους ίδιους. Σε περίπτωση που ο εργοδότης **δεν** προβεί στις ανωτέρω ενέργειες, τότε ο ίδιος αλλά και ο εργαζόμενος, θα αποκλείονται από την υπαγωγή του στα ευνοϊκά μέτρα αναστολής οφειλών δόσεων και καταβολών προς το Δημόσιο (**Άρθρο 11Γ, ΠΝΠ/20.03**).

- Επιχειρήσεις, που σταμάτησαν την δραστηριότητά τους **έπειτα από Κρατική εντολή**, δεν έχουν υποχρέωση χορήγησης των αποδοχών στους εργαζόμενους τους. Αυτό συμβαίνει διότι, η απόφαση για το κλείσιμο των επιχειρήσεων προέκυψε λόγω ανωτέρας βίας και όχι από πράξεις ή παραλήψεις της διοίκησης των επιχειρήσεων (Εγγραφο: 35870/661/07-08-2017).

- Το **δώρο Πάσχα** για τις όλες τις πληττόμενες επιχειρήσεις θα καταβληθεί στο σύνολό του, και **όχι αργότερα από την 30.06.2020**, χωρίς να απαγορεύεται η καταβολή του νωρίτερα, εφόσον υπάρχει η οικονομική δυνατότητα. **Οι μισθωτοί οι οποίοι θα τεθούν σε καθεστώς αναστολής, θα λάβουν μειωμένο, κατά αναλογία, το δώρο Πάσχα.**

Έκτακτα μέτρα για Εργαζόμενους

- Όλοι οι εργαζόμενοι για τους οποίους αναστέλλεται προσωρινά η σύμβαση εργασίας τους, λόγω αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης **με κρατική εντολή**, θα λάβουν αποζημίωση ύψους 800,00 ευρώ έως τις αρχές Απριλίου. Το διάστημα της αποζημίωσης θα αφορά μόνο την περίοδο κατά την οποία **δεν εκτέλεσαν** τα εργασιακά τους καθήκοντα. Κατά τα λοιπά, **η επιχείρηση υποχρεούται** να καταβάλει τα δεδουλευμένα της περιόδου **προ** της **αναστολής** των εργασιών της. Το

παρόν **ισχύει και** για εργαζομένους επιχειρήσεων που πλήττονται σημαντικά (άρθ. 11 παρ.2^Α/ΠΝΠ 20.03).

Το Κράτος καλύπτει **πλήρως** τα ασφαλιστικά δικαιώματα, συνταξιοδοτικά και υγείας, των εργαζομένων και τις ασφαλιστικές τους εισφορές, με βάση το σύνολο του ονομαστικού τους μισθού.

- Δικαιούχοι της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης θα είναι όλοι οι εργαζόμενοι που θα τεθούν σε καθεστώς αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους, **με την προϋπόθεση** να έχουν εγγραφεί στην πλατφόρμα του Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ **έως 10.04.2020**. Επιπλέον **παράταση** έως τις **20.04.2020** δόθηκε και για τις επιχειρήσεις που πλήττονται μέσω ΚΑΔ, προκειμένου να προσαρμοστούν οι λειτουργικές ανάγκες τους στο δυσμενές περιβάλλον που δημιουργείται.

- Παράλληλα, γι' αυτούς τους εργαζομένους, αναστέλλεται η πληρωμή τυχόν φορολογικών τους υποχρεώσεων, για **4 μήνες, δηλαδή έως 31.08.2020**.

➤ **Δημοσιεύτηκε** απόφαση που ορίζει ότι, σε περίπτωση άμεσης αποπληρωμής των φορολογικών τους υποχρεώσεων, θα παρέχεται **έκπτωση 25%** επί των βεβαιωμένων οφειλών ΔΟΥ και τυχόν ρυθμίσεων.

- Προς διευκόλυνση των γονέων εργαζομένων και λόγω αναστολής της λειτουργίας των εκπαιδευτηρίων όλης της χώρας, θεσμοθετείται δικαίωμα λήψης **άδειας ειδικού σκοπού** διάρκειας **κατ' ελάχιστον** τριών ημερών, υπό την **προϋπόθεση** ότι ο εργαζόμενος κάνει χρήση **μιας ημέρας** από την **κανονική** του άδεια για κάθε τρεις ημέρες άδειας ειδικού σκοπού.

Η ανωτέρω άδεια μπορεί να ληφθεί μέχρι τις 10.4.2020, **με πιθανότητα παράτασης**, **εφόσον** ένας τουλάχιστον γονέας εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα ως μισθωτός, ακόμα και εάν ο άλλος γονέας είναι ελεύθερος επαγγελματίας.

- Από τις ημέρες της άδειας ειδικού σκοπού τα δύο τρίτα (2/3) καλύπτονται από τον εργοδότη, και το ένα τρίτο (1/3) από τον τακτικό προϋπολογισμό.

- Ο εργοδότης **υποχρεούται** να δηλώσει στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» όσους εργαζομένους έκαναν χρήση της ανωτέρω άδειας ειδικού σκοπού, καθώς και τη διάρκεια αυτής, μετά τις 10.4.2020 και σε κάθε περίπτωση **μέχρι τις 15.4.2020**.

- Τέλος, σχεδόν σε όλες τις ευνοϊκές ρυθμίσεις που θέλει να εφαρμόσει η Κυβέρνηση για την ενίσχυση των επιχειρήσεων, φαίνεται να ορίζει ως **βασική προϋπόθεση** την **διατήρηση** όλων των **θέσεων εργασίας**, ώστε να ενταχθούν στα μέτρα στήριξης. **Σύμφωνα με το Α.2 άρθρο 1 της παρ.5-12998/232/23.3.2020**, στο μέτρο δεν συμπεριλαμβάνονται οι αποχωρούντες οικειοθελώς από την

εργασία τους, οι αποχωρούντες λόγω συνταξιοδότησης, καθώς και οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου των οποίων η σύμβαση εργασίας λήγει μετά τη λήξη της αναστολής.

- Το παρόν ουσιαστικά ισχύει, για το ισόποσο διάστημα μετά το μέτρο αναστολής εργασίας και το ισόποσο διάστημα μετά την εφαρμογή του μέτρου 6μηνης ασφαλούς λειτουργίας.
- Σημειώνεται ότι, συνήθης πρακτική του Υπουργείου είναι να ελέγχει το μέσο όρο μονάδων απασχόλησης βάσει του ηλικίου της διαίρεσης «ασφ.ημέρες/300ή25». Παρόλα αυτά, βάσει του Α1. άρθρο 2 παρ.1 12998/232/23.3.2020, φαίνεται ότι το μέτρο εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις απόλυσης και όχι σε περιπτώσεις μη διατήρησης των υφιστάμενων θέσεων εργασίας μέσω τροποποίησης των συμβάσεων από πλήρη σε μερική απασχόληση ή εκ περιτροπής εργασία (Υπάρχει έντονη επιφύλαξη για το μέτρο αυτό).

Ελεύθεροι Επαγγελματίες

- Για τους ελεύθερους επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις (έως πέντε εργαζόμενους) που δραστηριοποιούνται σε κλάδους που παρουσιάζεται δραστική μείωση της οικονομικής τους δραστηριότητας (βλ. Παράρτημα Α), αναστέλλονται οι καταβολές των δόσεων των ενεργών ρυθμίσεων, των οποίων η υποχρέωση καταβολής λήγει εντός Μαρτίου 2020 έως και 31 Μαΐου. Οι οφειλές αυτές και οι ρυθμίσεις παγώνουν και θα αρχίσουν να εξοφλούνται από την 01.06.2020.
- Παρόμοια ρύθμιση ψηφίστηκε και για τρέχουσες ασφ. Εισφορές μηνών Φεβρουαρίου & Μαρτίου, η εξόφληση των οποίων μπορεί να γίνει τμηματικά σε 4 δόσεις, με προθεσμία καταβολής την 30.09.2020 (Δ.15/Δ'/οικ.13412/327). Για τις εισφορές αυτές θα δίνεται έκπτωση 25% σε περίπτωση εμπρόθεσμης καταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 18 της ΠΝΠ 30.03.2020/2020.
- Επίσης, ανακοινώθηκε η καταβολή επιδόματος 800,00 ευρώ, σε ελεύθερους επαγγελματίες, βάσει της επικαιροποιημένης κάθε φορά λίστας των «ευπαθών» ΚΑΔ (βλ.Παράρτημα).
- Στις ειδικές περιπτώσεις επιστημονικών κλάδων (οικονομολόγοι και λογιστές, μηχανικοί, δικηγόροι, ιατροί, εκπαιδευτικοί και ερευνητές), προβλέπονται:
  - ✓ Για τους επαγγελματίες και εργοδότες ότι και για τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί σημαντικά (ήτοι όχι επίδομα), με πρόσθετη παροχή ειδικών επιδοτούμενων προγραμμάτων κατάρτισης και στήριξης για την προσαρμογή στα νέα ψηφιακά δεδομένα, ώστε να προωθηθεί και να επεκταθεί η εξ αποστάσεως επαγγελματική δραστηριότητα.
  - ✓ Για τους εργαζόμενους αυτών ισχύει ότι και για τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων που είναι σε ΚΑΔ.
- Για τους εργαζόμενους της ως άνω κατηγορίας ισχύουν όλες οι διατάξεις που αφορούν τους πληττόμενους ΚΑΔ, περί αναστολής εργασιών και έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης.

Μέτρα για την ενίσχυση των Επιχειρήσεων

Αναστολές φόρων

Τα μέτρα αυτά είναι οριζόντια και αφορούν όλες τις επιχειρήσεις που ανήκουν στους κλάδους που πλήττονται δραστικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορονοϊού (βλ. **Παράρτημα Α**), ανεξάρτητα εάν αυτές μένουν ανοικτές, είτε λειτουργούν μέρος της δραστηριότητάς τους, είτε κλείσουν οριστικά μετά από κρατική εντολή.

*Σημειώνεται πως δεν αφορούν το σύνολο της οικονομίας.

Η περίοδος εφαρμογής των μέτρων αφορά το διάστημα **11.03 έως 30.04.2020**, και, εάν απαιτηθεί, θα δοθεί παράταση. Για όλες τις επιχειρήσεις των εν λόγω κλάδων αναστέλλονται για 4 μήνες, δηλαδή **έως 31 Αυγούστου**, όλες οι οφειλές που λήγουν ή θα λήξουν από **11.03 έως 30.04.2020** και αφορούν:

- Η καταβολή οφειλών που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις Φ.Π.Α.
- Η καταβολή κάθε είδους βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ ή τα Ελεγκτικά Κέντρα.
- Η καταβολή των δόσεων ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών.

Όλα τα παραπάνω αναστέλλονται **χωρίς** να απαιτούνται επιπλέον τόκοι ή προσαυξήσεις.

➤ Στο άρθρο 1 της ΠΝΠ 30.03.2020/2020 παρέχεται έκπτωση 25% επί των βεβαιωμένων οφειλών Δ.Ο.Υ. και τυχόν δόσεων ρυθμίσεων, εκτός του ΦΠΑ και τυχόν παρακρατούμενων φόρων, σε περίπτωση που **δεν αξιοποιηθεί** από μέρους της επιχείρησης το μέτρο της αναστολής και καταβληθούν εμπρόθεσμα όλοι οι φόροι. Για εμπρόθεσμη καταβολή δόσης ρύθμισης δεν προκύπτει κανένας περιορισμός στο είδος του φόρου που καταβάλλεται.

Αναστολές εισφορών επιχειρήσεων

Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ η **απόφαση 13226/325** η οποία ορίζει την αναστολή των ασφαλιστικών εισφορών των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με την ανωτέρω:

- Για τις επιχειρήσεις ή εργοδότες που έχει ανασταλεί η λειτουργία του ή έχουν ενταχθεί στους ΚΑΔ του παραρτήματος Α, οι τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές, περιόδου Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020 δύναται να καταβληθούν **έως 30.9 και 31.10 αντίστοιχα**, χωρίς πρόσθετους τόκους ή προσαυξήσεις.

- Αναφορικά με τις **ρυθμίσεις** που είναι απαιτητές από τις 31.03 και έπειτα, οι δόσεις παρατείνονται **κατά 3 μήνες**.

- Οι Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις για όλα τα διαστήματα υποβολής, αποστέλλονται στις εκάστοτε προθεσμίες του, χωρίς παρατάσεις.

- Απώλεια ευεργετημάτων υφίσταται πάλι σε περίπτωση καταγγελίας σύμβασης μισθωτού ή μη διατήρησης των θέσεων εργασίας.

Χρηματοδότηση των επιχειρήσεων

- Θα υπάρξει διευρυμένο πλαίσιο χρηματοδότησης, υπό τη μορφή **επιστρεπτέας προκαταβολής**, με εκτεταμένο χρονικό ορίζοντα αποπληρωμής και περίοδο χάριτος, για όλες τις επιχειρήσεις που πλήττονται δραστικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορονοϊού, συνολικού ύψους 1 δισ. ευρώ.

- Το ύψος της διαθέσιμης χρηματοδότησης θα λαμβάνει υπόψη τη μείωση του τζίρου των επιχειρήσεων, καθώς και το μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος των εργαζομένων που απασχολούν.

*Αναφέρουμε ξανά ότι, **βασική προϋπόθεση** της εν λόγω αναστολής των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων των επιχειρήσεων είναι η **διατήρηση** των υφιστάμενων **θέσεων εργασίας**.

Μισθώσεις Ακινήτων

Σε μία λογική διαμοιρασμού του βάρους αυτής της δύσκολης κατάστασης, το Υπουργείο θα προβεί σε μια δέσμη μέτρων που θα αφορούν και τις μελλοντικές καταβολές φόρων. Στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε:

- Ο **ΕΝΦΙΑ** του 2020 να βασιστεί στο προηγούμενο καθεστώς των **αντικειμενικών αξιών**, οι οποίες για φέτος θα παραμείνουν **αμετάβλητες**.

- **Μόνο** για τις επιχειρήσεις που **διακόπτουν υποχρεωτικά** τη δραστηριότητά τους λόγω της διάδοσης του κορονοϊού, προβλέφθηκε ότι **θα καταβάλλουν το 60% του μισθώματος** του επαγγελματικού ακινήτου τους, σε περίπτωση που το νοικιάζουν, για τους δύο επόμενους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο. Παρόμοια αντιμετώπιση θα έχουν και οι **Χρηματοδοτικές** μισθώσεις πραγμάτων, κινητών και ακινήτων, που προορίζονται **αποκλειστικά** για τις επαγγελματικές ανάγκες των συγκεκριμένων επιχειρήσεων.

- Το ίδιο ισχύει και για τους εργαζομένους των επιχειρήσεων που διακόπτουν **υποχρεωτικά** τη δραστηριότητά τους **και αναστέλλεται** η σύμβαση εργασίας τους, **εφόσον** πρόκειται για πρώτη κατοικία.

- Τέλος χαρτοσήμου και ΦΠΑ κατά περίπτωση υπολογίζονται εκ νέου και **επιβάλλονται** επί του μισθώματος που προκύπτει από την ανωτέρω **μερική** καταβολή.

- Παράλληλα, **για τους ιδιοκτήτες** των ακινήτων των παραπάνω περιπτώσεων, προβλέπεται η αναστολή πληρωμών των φορολογικών τους υποχρεώσεων για 4 μήνες.

Δηλώσεις Αναστολής Δραστηριοτήτων Εργοδοτών

- Άνοιξε η επίσημη πλατφόρμα στο Π.Σ. Εργάνη στην οποία αναρτώνται οι «Δηλώσεις Αναστολής Δραστηριοτήτων Εργοδοτών». Εκεί **θα συμπληρωθούν** όλοι οι εργαζόμενοι των επιχειρήσεων που δεν εργάζονται λόγω του υποχρεωτικού «λουκέτου» ή όσων πλήττονται βάσει ΚΑΔ (π.χ. εστιατόριο που έκλεισε υποχρεωτικά, όμως έχει και υπηρεσίες delivery που συνεχίζουν να λειτουργούν).

- Σε επόμενο στάδιο θα δοθεί η δυνατότητα και στους εργαζόμενους να **υποβάλουν** τις σχετικές αιτήσεις, ώστε τελικά να λάβουν την αποζημίωση ειδικού σκοπού των 800,00 ευρώ **για το χρονικό διάστημα των 45 ημερών**.

- Επαναλαμβάνεται ότι, δόθηκε η δυνατότητα **πρόσκαιρης απασχόλησης** με Τηλεργασία σε όσους εργαζομένους αναστέλλεται η σύμβασή τους. Το παρόν ισχύει για τις εταιρείες που πλήττονται, ενώ είναι **υποχρέωση** του εργοδότη να υποβάλλει ειδική δήλωση στο Εργάνη, πριν την έναρξη της εργασίας. Η παρεχόμενη εργασία είναι αναλογικά καταβαλλόμενη από τον εργοδότη και μπορεί να φθάσει μέχρι το ύψος των αποδοχών για την νομίμως παρεχόμενη εργασία τους, αφαιρούμενου του ποσού της δικαιούμενης αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

Επιστροφές οφειλών από Δημόσιο Τομέα

- Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων προχωρά σε άμεση **αποπληρωμή** όλων των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, επιστρέφοντας τα ποσά όλων των υπό έλεγχο υποθέσεων, ύψους έως 30.000 ευρώ.

- Παράλληλα προχωρά και σε απλοποίηση των διαδικασιών για να αποφεύγονται οι καθυστερήσεις και να μην στερείται ρευστότητα η πραγματική οικονομία. Εδώ, από την πλευρά των επιχειρήσεων, έχει ήδη προκύψει το αίτημα περί **μη προσκόμισης** ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας για την επιστροφή των οφειλόμενων ποσών.

*Από 25 Φεβρουαρίου, ημερομηνία έκδοσης της πρώτης Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, έως 13 Μαρτίου, έχουν επιστραφεί 218 εκατ. ευρώ.

Τραπεζικό Σύστημα

- Ήδη οι τράπεζες αναστέλλουν, έως τον Σεπτέμβριο, τις πληρωμές χρεολυσίων για τις **συνεπείς** επιχειρήσεις. Η διευκόλυνση αφορά νομικά πρόσωπα που ανήκουν στους κλάδους οι οποίοι πλήττονται άμεσα από την παρούσα κρίση (βλ. Παράρτημα Α).

- Με αίτησή τους, οι παραπάνω δανειολήπτες δύναται να αιτηθούν τη μεταγενέστερη καταβολή χρεολυσίων, με παράταση της διάρκειας των πιστώσεων, **αρκεί** τα δάνειά τους να ήταν ενήμερα την **31η/12/2019**.

- Παρόμοια αντιμετώπιση θα έχουν και όσοι δικαιούνται την κρατική ενίσχυση των 800 ευρώ. Και σε αυτούς - κατόπιν επικοινωνίας με το δανειολήπτη – οι τράπεζες θα προχωρήσουν στην αναστολή καταβολής των δόσεων για **τρεις μήνες**.

*Για το χρονικό διάστημα της παραπάνω αναστολής, οι συμβατικοί τόκοι καταβάλλονται κανονικά.

- Ανακοινώθηκε επίσης, **επιδότηση επιτοκίου** ενήμερων επιχειρηματικών δανείων για 3 μήνες για τους κλάδους για τους κλάδους της οικονομίας που πλήττονται άμεσα από τον κορονοϊό.

- Δημοσιεύτηκε η απόφαση σχετικά με το θέμα των μεταχρονολογημένων επιταγών, το οποίο αναφέρει τη λήψη μέτρων αναστολής στις προθεσμίες εμφάνισης **κατά 75 ημέρες** από την ημερομηνία λήξης εκάστου αξιογράφου. Το παρόν ισχύει για επιταγές που λήγουν μέχρι και την 31.05, ενώ περιλαμβάνει και κομιστές αξιογράφων εκτός προβλεπόμενων ΚΑΔ, **υπό προϋποθέσεις**.

- Θα ανοίξει εφαρμογή στην οποία, **εντός 3 ημερών από την έκδοση της ΠΝΠ**, θα δηλώνεται το πλήθος των επιταγών των οποίων θα αναστέλλεται η πληρωμή τους.

Διατάξεις αναφορικά με το ΦΠΑ

- Με απόφαση που δημοσιεύθηκε σήμερα 20.03.2020, **μειώθηκε στο 6% ο ΦΠΑ** σε προϊόντα που είναι απαραίτητα για την προστασία από τον κορονοϊό και την αποφυγή της μετάδοσής του.

Συγκεκριμένα, ο συντελεστής μειώνεται στο 6% σε προϊόντα, όπως είναι:

(α) οι μάσκες και τα γάντια (ΔΚ ΕΧ 3926, ΕΧ 4015, ΕΧ 4818 ΕΧ, ΕΧ 6307)

(β) τα αντισηπτικά διαλύματα, μαντιλάκια και άλλα παρασκευάσματα (ΔΚ 3307 ΕΧ, ΔΚ ΕΧ 3401, ΔΚ ΕΧ 2828, ΔΚ ΕΧ 3402, ΔΚ ΕΧ 3808 και ΕΧ 3824)

(γ) το σαπούνι και άλλα παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή (ΔΚ ΕΧ 3401 και ΕΧ 3402)

(δ) η αιθυλική αλκοόλη, εφόσον χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη από τη βιομηχανία για την παραγωγή αντισηπτικών (ΔΚ ΕΧ 2207)

(ε) Καθαρή αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη γεωργικής προέλευσης με αλκοολικό τίτλο 95%, η οποία διατίθεται εμφιαλωμένη στη λιανική πώληση (ΔΚ ΕΧ 2207)

Η προσθήκη αυτών των ειδών στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, **ισχύει** από σήμερα μέχρι τέλος του έτους, αποσκοπεί στη μείωση του κόστους αγοράς των προϊόντων που είναι απαραίτητα για την ατομική υγιεινή και προσωπική προστασία.

Σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αναλαμβάνονται συντονισμένες πρωτοβουλίες, συμπληρωματικές προς τα εθνικά μέτρα.

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεσμοθετεί ειδικό επενδυτικό ταμείο, με πόρους που θα διοχετευθούν στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στην αγορά εργασίας και σε άλλους ευάλωτους κλάδους της οικονομίας.
- Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων προχωρά στην κινητοποίηση χρηματοδοτικών πόρων για την παροχή κεφαλαίων κίνησης και για την προώθηση πρόσθετων επενδύσεων, με στόχο την ενίσχυση των επιχειρήσεων, ιδίως των μικρομεσαίων.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιοποιεί όλα τα περιθώρια ευελιξίας στο πεδίο των κρατικών ενισχύσεων, επιταχύνοντας ταυτόχρονα τις εγκριτικές διαδικασίες.

Σύμφωνα με την απόφαση του Eurogroup, αυτό το ποσό μπορεί να χρηματοδοτήσει διάφορες δράσεις, όπως είναι η ρευστότητα των επιχειρήσεων, η στήριξη της απασχόλησης και των εισοδημάτων των εργαζομένων.

Συνολικά, θα υπάρξει επιπλέον ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, με τον βέλτιστο συνδυασμό πόρων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, **το ΕΣΠΑ**, την Ελληνική **Αναπτυξιακή Τράπεζα** και τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, κατά τρόπο που να διασφαλιστεί η μέγιστη μόχλευση.

Συμπέρασμα

Όπως γίνεται αντιληπτό, όσο δύσκολος φαίνεται να είναι ο περιορισμός του ιού που προκαλεί τη νόσο Covid-19 για τους ειδικούς και τους επιστήμονες της Ιατρικής, τόσο θα δυσκολέψει και τις Αρχές όλων των Κρατών ανά τον κόσμο, στην αντιμετώπιση, μελέτη και ανάλυση των οικονομικών επιπτώσεων που αναπόφευκτα θα δημιουργηθούν από αυτόν.

Ο νέος πανδημικός κορονοϊός SARS-CoV-2, προς το παρόν, δεν μπορεί να εμποδιστεί να μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο, ωστόσο μελέτες δείχνουν ότι η χαρτογράφηση από τους ειδικούς έχει ήδη γίνει και η ανακάλυψη του εμβολίου είναι πολύ κοντά. Στόχος για τώρα είναι η μετάδοση να **επιβραδυνθεί** και να «απλωθεί» στον χρόνο.

Αυτό ακριβώς οι επιδημιολόγοι ονομάζουν «εξομάλυνση» ή «ισοπέδωση» της επιδημικής καμπύλης, κάτι που έχει κρίσιμη σημασία για το πόσο αποτελεσματικά θα ανταποκριθεί το σύστημα υγείας μίας χώρας.

Θεωρητικά, αυτός πρέπει να είναι και ο τρόπος αντιμετώπισης των Οικονομικών επιπτώσεων που θα δημιουργηθούν από το αρνητικό κλίμα το οποίο διέπει αυτήν την στιγμή την παγκόσμια αγορά. Η «θωράκιση» των επιχειρήσεων μέχρι το σημείο που αυτές θα είναι **λειτουργικές** και όσο το δυνατόν προσαρμοσμένες στις σημερινές συνθήκες της αγοράς, είναι ο στόχος. Οι «σπασμωδικές» και πολλές φορές «παρορμητικές» αντιδράσεις, σίγουρα πρέπει να αποφευχθούν, αφού τις περισσότερες των περιπτώσεων φέρνουν τα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα από τα αναμενόμενα.

Για περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τα παραπάνω μέτρα και για ειδικές περιπτώσεις που ο καθένας στην επιχείρηση του δύναται να αντιμετωπίσει, είμαστε πάντα στη διάθεσή σας.

Παράρτημα Α (Επιλέξιμοι ΚΑΔ επιχειρήσεων)

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
01.19.2	Καλλιέργεια ανθέων και μπουμπουκιών ανθέων σπόρων ανθέων
01.29.3	Καλλιέργεια φυτικών υλών που χρησιμοποιούνται για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη
01.30	Πολλαπλασιασμός των φυτών
01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μουσκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβιών και δερμάτων
01.63.10.12	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για ίδιο λογαριασμό)
01.63.10.13	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για λογαριασμό τρίτων)
03.11	Θαλάσσια αλιεία
03.12	Αλιεία γλυκών υδάτων
03.21	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
03.22	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
10.39.23	Παραγωγή επεξεργασμένων και συντηρημένων καρπών με κέλυφος, αράπικων φιστικιών, που διαθέτονται καβουρδισμένα, αλατισμένα ή με άλλο τρόπο παρασκευασμένα
10.52	Παραγωγή παγωτών
10.71	Αρτοποιία παραγωγή νηπών ειδών ζαχαροπλαστικής
10.82	Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
10.83	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
10.85	Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
11.01	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
11.02	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
11.03	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
11.04	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
11.05	Ζυθοποιία
13.10	Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
13.20	Υφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.30	Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων
13.91	Κατασκευή πλεκτών υφασμάτων και υφασμάτων πλέξης κροσέ
13.92	Κατασκευή έτοιμων κλωστοϋφαντουργικών ειδών, εκτός από ενδύματα
13.93	Κατασκευή χαλιών και κιλιμιών
13.94	Κατασκευή χοντρών και λεπτών σχοινιών, σπάγγων και διχτυών
13.95	Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός από τα ενδύματα
13.96	Κατασκευή άλλων τεχνικών και βιομηχανικών κλωστοϋφαντουργικών ειδών
13.99	Κατασκευή άλλων υφαντουργικών προϊόντων π.δ.κ.α.
14.11	Κατασκευή δερμάτινων ενδυμάτων
14.12	Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
14.13	Κατασκευή άλλων εξωτερικών ενδυμάτων
14.14	Κατασκευή εσωρούχων
14.19	Κατασκευή άλλων ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
14.31	Κατασκευή ειδών καλτσοποιίας απλής πλέξης και πλέξης κροσέ
14.39	Κατασκευή άλλων πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών

15.12	Κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγματοποιίας
15.20	Κατασκευή υποδημάτων
16.29	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ξύλο κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
17.12	Κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
17.21	Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και εμπορευματοκιβώτιων από χαρτί και χαρτόνι
17.22.13	Κατασκευή δίσκων, πιάτων κάθε είδους και φλιτζανιών και παρόμοιων ειδών, από χαρτί ή χαρτόνι
17.23	Κατασκευή ειδών χαρτοπωλείου (χαρτικών)
17.29	Κατασκευή άλλων ειδών από χαρτί και χαρτόνι
18.11	Εκτύπωση εφημερίδων
18.12	Άλλες εκτυπωτικές δραστηριότητες
18.13	Υπηρεσίες προεκτύπωσης και προεγγραφής μέσων
18.14	Βιβλιοδετικές και συναφείς δραστηριότητες
18.20	Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
20.30	Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών
20.41.4	Παραγωγή ευωδών παρασκευασμάτων και κεριών
20.42	Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
20.51.13	Παραγωγή πυροτεχνημάτων
20.51.14	Παραγωγή φωτοβολίδων, πυραύλων δημιουργίας βροχής, σημάτων ομίχλης και άλλων πυροτεχνικών ειδών (εξαιρουμένων των πυροτεχνημάτων)
20.53	Παραγωγή αιθέριων ελαίων
22.29.25	Κατασκευή εφοδίων γραφείου ή σχολικών εφοδίων από πλαστικές ύλες
23.19.22	Κατασκευή γυαλιών ρολογιών τοίχου και χεριού ή ματογυαλιών, μη κατεργασμένων οπτικά σφαιρών (μπαλών) κοίλων και των τμημάτων τους, από γυαλί, για την κατασκευή παρόμοιων γυαλιών
25.92	Κατασκευή ελαφρών μεταλλικών ειδών συσκευασίας
25.99	Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων π.δ.κ.α.
26.51	Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης
26.60	Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
27.40	Κατασκευή ηλεκτρολογικού φωτιστικού εξοπλισμού
30.92	Κατασκευή ποδηλάτων και αναπηρικών αμαξιδίων
31.01	Κατασκευή επίπλων για γραφεία και καταστήματα
31.02	Κατασκευή επίπλων κουζίνας
31.03	Κατασκευή στρωμάτων
31.09	Κατασκευή άλλων επίπλων
32.12	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
32.13	Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών
32.20	Κατασκευή μουσικών οργάνων
32.30	Κατασκευή αθλητικών ειδών
32.40	Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
32.50	Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών
32.99	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
33.12	Επισκευή μηχανημάτων
33.13	Επισκευή ηλεκτρονικού και οπτικού εξοπλισμού
33.14	Επισκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού

33.15	Επισκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
35.30.2	Υπηρεσίες παροχής πάγου· υπηρεσίες παροχής ψυχρού αέρα και νερού
45.11	Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
45.19	Πώληση άλλων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.20	Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
45.31	Χονδρικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.32	Λιανικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
45.40	Πώληση, συντήρηση και επισκευή μοτοσικλετών και των μερών και εξαρτημάτων τους
46.11.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση λουλουδιών και φυτών
46.11.19.02	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβιών και δερμάτων
46.11.19.26	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση υφαντικών ινών
46.14	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση μηχανημάτων, βιομηχανικού εξοπλισμού, πλοίων και αεροσκαφών
46.15	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση επίπλων, ειδών οικιακής χρήσης, σιδηρικών και ειδών κιγκαλερίας
46.16	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων, γουναρικών, υποδημάτων και δερμάτινων προϊόντων
46.17.11.24	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση τσαγιού και καφέ
46.17.11.25	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση τυποποιημένων ειδών διατροφής
46.17.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ποτών
46.18.11.02	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
46.18.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση παιχνιδιών κάθε είδους, ειδών αθλητισμού, ποδηλάτων, βιβλίων, εφημερίδων, περιοδικών και χαρτικών ειδών, μουσικών οργάνων, ρολογιών χεριού και τοίχου, φωτογραφικού και οπτικού εξοπλισμού
46.18.19	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση άλλων συγκεκριμένων προϊόντων π.δ.κ.α.
46.19	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση διαφόρων ειδών
46.22	Χονδρικό εμπόριο λουλουδιών και φυτών
46.24	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
46.31.11.02	Χονδρικό εμπόριο ακατέργαστων ξηρών καρπών
46.31.12.08	Χονδρικό εμπόριο κατεργασμένων ξηρών καρπών
46.31.12.15	Χονδρικό εμπόριο ξηρών καρπών, καβουρδισμένων αράπικων φιστικιών, αλατισμένων ή με άλλο τρόπο συντηρημένων
46.33.13.05	Χονδρικό εμπόριο ζωικών ή φυτικών λιπών και ελαίων και των κλασμάτων τους, υδρογονωμένων, εστεροποιημένων, αλλά χωρίς να έχουν υποστεί περαιτέρω παρασκευή
46.34	Χονδρικό εμπόριο ποτών
46.36	Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής
46.37	Χονδρικό εμπόριο καφέ, τσαγιού, κακάου και μπαχαρικών
46.38	Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
46.39	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού
46.41	Χονδρικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
46.42	Χονδρικό εμπόριο ενδυμάτων και υποδημάτων
46.43	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
46.44	Χονδρικό εμπόριο ειδών πορσελάνης και γυαλικών και υλικών καθαρισμού
46.45	Χονδρικό εμπόριο αρωμάτων και καλλυντικών

46.47	Χονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών
46.48	Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων
46.49	Χονδρικό εμπόριο άλλων ειδών οικιακής χρήσης
46.51	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικού
46.52	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων
46.64	Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για την κλωστοϋφαντουργική βιομηχανία, και χονδρικό εμπόριο ραπτομηχανών και πλεκτομηχανών
46.65	Χονδρικό εμπόριο επίπλων γραφείου
46.66	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανών και εξοπλισμού γραφείου
46.69	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων και εξοπλισμού
46.76	Χονδρικό εμπόριο άλλων ενδιάμεσων προϊόντων
46.77.10.30	Χονδρικό εμπόριο φυτικών απορριμμάτων και φυτικών υπολειμμάτων
46.90	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01), Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)
47.24.16.08	Λιανικό εμπόριο τυροπιτών, σάντουιτς και παρόμοιων ειδών
47.24.16.10	Λιανικό εμπόριο φρέσκων ειδών ζαχαροπλαστικής και γλυκισμάτων
47.24.16.11	Λιανικό εμπόριο φύλλων κρούστας ή κανταΐφιού
47.24.17	Λιανικό εμπόριο ειδών ζαχαροπλαστικής με βάση τη ζάχαρη
47.25	Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62	Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.74	Λιανικό εμπόριο ιατρικών και ορθοπεδικών ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγιείας, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δενδρυλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλιών μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο καλαμποκιού για

	σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποίηση, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυτικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων
	(47.76.78), Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79).
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88).
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.82	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων και υποδημάτων, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών
49.10	Υπεραστικές σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
49.20	Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.32	Εκμετάλλευση ταξί
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
49.41	Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.20	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
50.40	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.21	Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές
52.21.29.01	Υπηρεσίες οδηγού ταξί (μη εκμεταλλευτή)
52.21.29.02	Υπηρεσίες οδηγού λεωφορείου (μη εκμεταλλευτή)
52.21.29.06	Υπηρεσίες συνοδού σχολικών λεωφορείων
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
52.24	Διακίνηση φορτίων
52.29	Άλλες υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, εκτός από Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)

56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
58.11	Έκδοση βιβλίων
58.12	Έκδοση τηλεφωνικών και κάθε είδους καταλόγων
58.13	Έκδοση εφημερίδων
58.14	Έκδοση έντυπων περιοδικών κάθε είδους
58.19	Άλλες εκδοτικές δραστηριότητες
59.11	Δραστηριότητες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.12	Δραστηριότητες συνοδευτικές της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.13	Δραστηριότητες διανομής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
59.20	Ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
60.10	Ραδιοφωνικές εκπομπές
60.20	Υπηρεσίες τηλεοπτικού προγραμματισμού και τηλεοπτικών εκπομπών
61.90.10.02	Υπηρεσίες ραδιοταξί
61.90.10.07	Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους, που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)
63.91	Δραστηριότητες πρακτορείων ειδήσεων
63.99	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας π.δ.κ.α.
68.20	Εκμίσθωση και διαχείριση ιδιόκτητων ή μισθωμένων ακινήτων
69.10	Νομικές δραστηριότητες
69.20	Δραστηριότητες λογιστικής, τήρησης βιβλίων και λογιστικού ελέγχου παροχή φορολογικών συμβουλών, εκτός Υπηρεσίες οικονομικού ελέγχου (69.20.1)
70.21	Δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας
70.22	Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης
71.11	Δραστηριότητες αρχιτεκτόνων
71.12	Δραστηριότητες μηχανικών και συναφείς δραστηριότητες παροχής τεχνικών συμβουλών
71.20	Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
72.11	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στη βιοτεχνολογία
72.19	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη σε άλλες φυσικές επιστήμες και τη μηχανική
72.20	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
73.11	Διαφημιστικά γραφεία
73.12	Παρουσίαση στα μέσα ενημέρωσης
73.20	Έρευνα αγοράς και δημοσκοπήσεις
74.10	Δραστηριότητες ειδικευμένου σχεδίου
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
74.90	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.12	Ενοικίαση και εκμίσθωση φορτηγών
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.33	Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού γραφείου (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών)
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων μηχανημάτων, ειδών εξοπλισμού και υλικών αγαθών π.δ.κ.α.

77.40	Εκμίσθωση πνευματικής ιδιοκτησίας και παρεμφερών προϊόντων, με εξαίρεση τα έργα με δικαιώματα δημιουργού
78.10	Δραστηριότητες γραφείων εύρεσης εργασίας, εκτός από Υπηρεσίες εύρεσης ιατρικού προσωπικού (78.10.11.02)
78.20	Υπηρεσίες γραφείων εύρεσης προσωρινής απασχόλησης, εκτός από Υπηρεσίες γραφείων εύρεσης προσωρινής απασχόλησης για την παροχή ιατρικού προσωπικού (78.20.16)
78.30	Άλλες υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού, εκτός από άλλες υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού για ιατρικές εργασίες (78.30.16)
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
80.30	Δραστηριότητες έρευνας
81.10	Δραστηριότητες συνδυασμού βοηθητικών υπηρεσιών (Συνδυασμένες βοηθητικές υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους (καθαρισμού, φύλαξης, υποδοχής κ.λπ.)
82.19	Αναπαραγωγή φωτοτυπιών, προετοιμασία εγγράφων και άλλες ειδικευμένες δραστηριότητες γραμματειακής υποστήριξης
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
82.92	Δραστηριότητες συσκευασίας
82.99	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις π.δ.κ.α.
84.13.15	Διοικητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με το διανεμητικό εμπόριο και την τροφοδοσία με τρόφιμα, με τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια
84.13.16	Διοικητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με τουριστικά θέματα
84.23	Δικαιοσύνη και δικαστικές δραστηριότητες
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.20	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
85.31	Γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.32	Τεχνική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.41	Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.42	Τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
85.60	Εκπαιδευτικές υποστηρικτικές δραστηριότητες
86.21	Δραστηριότητες άσκησης γενικών ιατρικών επαγγελμάτων
86.22	Δραστηριότητες άσκησης ειδικών ιατρικών επαγγελμάτων
86.23	Δραστηριότητες άσκησης οδοντιατρικών επαγγελμάτων
86.90	Άλλες δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας εκτός από Υπηρεσίες σχετικές με την εγκυμοσύνη (86.90.11)
88.10	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών
88.99	Άλλες δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος π.δ.κ.α.
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03	Καλλιτεχνική δημιουργία
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων

91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (online) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (online) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16.01	Υπηρεσίες πολιτιστικών συλλόγων και σωματείων
94.99.16.02	Υπηρεσίες ψυχαγωγικών μη αθλητικών λεσχών
95.12	Επισκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
95.21	Επισκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
95.22	Επισκευή συσκευών οικιακής χρήσης και εξοπλισμού σπιτιού και κήπου
95.23	Επιδιόρθωση υποδημάτων και δερμάτινων ειδών
95.24	Επισκευή επίπλων και ειδών οικιακής επίπλωσης
95.25	Επισκευή ρολογιών και κοσμημάτων
95.29	Επισκευή άλλων ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19	Διάφορες Άλλες υπηρεσίες π.δ.κ.α. εκτός από Αστρολογικές και πνευματιστικές υπηρεσίες (96.09.19.01), Υπηρεσίες γενεαλογικές (96.09.19.03), Υπηρεσίες οικιακού υπηρέτη (96.09.19.13), Υπηρεσίες προσωπικού οδηγού αυτοκινήτων (96.09.19.15)
	Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shopsin a shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σούπερ μάρκετ και των φαρμακείων, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές.
	Επιχειρήσεις έκδοσης πρωτογενούς (branded) ψηφιακού περιεχομένου, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης (Μητρώο Online Media) που τηρείται στην Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης κατά την έκδοση της παρούσας ή υποβάλλουν σχετική αίτηση εγγραφής και ενταχθούν σε αυτό κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας επιτροπής της ΓΓΕΕ.